

Πατριαρχική Απόδειξις Πάσχα 2018 (Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαίος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς πανσωστικῆς νίκης τῆς Ζωῆς ἐπὶ τοῦ Θανάτου, εἶναι ὁ πυρὴν τῆς πίστεως, τῆς θείας λατρείας, τοῦ ἡθους καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ χριστεπωνύμου ὀρθοδόξου λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ζωὴ τῶν Ὁρθοδόξων

πιστῶν, εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις καί τὰς διαστάσεις αὐτῆς, διαποτίζεται καί τρέφεται ἀπό τήν πίστιν εἰς τήν Ἀνάστασιν, ἀποτελεῖ καθημερινόν Πάσχα. Τό πασχάλιον αὐτό βίωμα δέν εἶναι ἀπλῶς ἀνάμνησις τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἀλλά βιώσις καί τῆς ἰδικῆς μας ἀνακαινίσεως καί ἀκλόνητος βεβαιότης περὶ τῆς ἐσχατολογικῆς τελειώσεως τῶν πάντων.

Κατ' ἐξοχὴν εἰς τήν εὐχαριστιακὴν Λειτουργίαν, ἡ ὁποία συνδέεται ἀρρήκτως μέ τήν «κλητὴν καί ἁγίαν ἡμέραν» τῆς Κυριακῆς, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐορτάζει αὐτὴν τήν ὑπαρξιακὴν μετοχὴν εἰς τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καί τήν ἐμπειρικὴν πρόγευσιν τῶν εὐλογιῶν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἐντυπωσιάζει ὁ ἀναστάσιμος καί εὐφρόσυτος χαρακτήρ τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ ὁποία τελεῖται πάντοτε ἐν ἀτμοσφαίρᾳ χαρᾶς καί ἀγαλλιάσεως καί εἰκονίζει τήν τελικὴν καινοποίησιν τῶν ὄντων, τήν πεπληρωμένην χαράν, τήν πληρότητα τῆς ζωῆς, τήν μέλλουσαν ὑπέρχυσιν τῆς ἀγάπης καί τῆς γνώσεως.

Πρόκειται περὶ τῆς λυτρωτικῆς θεάσεως τοῦ παρόντος ὑπὸ τό φῶς τῶν Ἑσχάτων καί τῆς δυναμικῆς πορείας πρὸς τήν Βασιλείαν, περὶ τῆς ἀκαταλύτου σχέσεως καί συνυφάνσεως τῆς παρουσίας καί τοῦ ἐσχατολογικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δίδει εἰς τήν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν μοναδικόν δυναμισμόν καί λειτουργεῖ διὰ τοὺς πιστοὺς ὡς ἔναυσμα καλῆς μαρτυρίας ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ Ὁρθόδοξος πιστὸς ἔχει ἰδιαίτερον λόγον καί ἰσχυρόν κίνητρον διὰ νὰ ἀγωνίζεται κατὰ τοῦ κοινωνικοῦ κακοῦ, διότι ζῇ ἐντόνως τήν ἀντίθεσιν μεταξύ τῶν Ἑσχάτων καί τῶν ἐκάστοτε ἱστορικῶν δεδομένων. Ἐξ

ἐπόψεως Ὁρθόδοξου, ἡ φιλάνθρωπος διακονία, ἡ βοήθεια πρὸς τὸν ἐμπερίστατον ἀδελφόν, κατὰ τὸ Κυριακόν «ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ. κε’, 40), καὶ ἡ ἔμπρακτος ἀγάπη τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (βλ. Λουκ. ι’, 30-37), συμφώνως καὶ πρὸς τὸ Πατερικόν «Ἐκεῖνον μάλιστα ἡγοῦ εἶναι πλησίον, τὸν δεόμενον, καὶ αὐτεπάγγελτος ἐπὶ τὴν βοήθειαν βάδιζε» (Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης), ἀποτελοῦν προέκτασιν καὶ ἔκφρασιν τοῦ εὐχαριστιακοῦ ἡθους τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκάλυψιν ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ βιωματική πεμπτουσία τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἐν τε τῷ παρόντι καὶ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Ἑσχάτων.

Ἐν τῇ συναφείᾳ ταύτῃ κατανοεῖται καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ λειτουργικὴ ζωὴ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν δονεῖται ἀπὸ τὴν βίωσιν τῆς «κοινῆς σωτηρίας», τῆς δωρεᾶς τῆς «κοινῆς ἐλευθερίας» καὶ τῆς «κοινῆς βασιλείας», καὶ ἀπὸ τὴν προσδοκίαν τῆς «κοινῆς ἀναστάσεως». Κυριαρχοῦν τὸ «ἡμεῖς», ἡ κοινότης τῆς ζωῆς, ἡ συμ-μετοχὴ καὶ τὸ σύν-εἶναι, ἡ ἀγιαστικὴ ταύτισις τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας μὲ τὴν θυσιαστικὴν καὶ δοξολογικὴν ἀγάπην. Αὐτό εἶναι καὶ τὸ συγκλονιστικόν μήνυμα τῆς ὁλολάμπρου εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως, τῆς Καθόδου τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Ἄδην. Ὁ Κύριος τῆς δόξης, κατελθὼν ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς καὶ συντρίψας τὰς πύλας τοῦ Ἄδου, ἀναδύεται νικηφόρος καὶ ὀλόφωτος ἐκ τοῦ τάφου, ὅχι μόνος καὶ φέρων τὸ λάβαρον τῆς νίκης, ἀλλὰ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας, συνανιστῶν, συγκρατῶν καὶ κρατύνων αὐτούς καί, ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν, ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ ὁλόκληρον τὴν κτίσιν.

Τὸ εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως, τῆς «κοινῆς τῶν ὅλων πανηγύρεως», τῆς καταργησάσης τὸ κράτος τοῦ θανάτου πανσθενοῦς Ἀγάπης, ἡχεῖ σήμερον εἰς ἕνα κόσμον σοβούσης κοινωνικῆς ἀδικίας, φαλκιδεύσεως τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, εἰς μίαν οἰκουμένην – Γολγοθᾶν προσφύγων καὶ μυριάδων ἀθώων παιδίων. Ἀναγγέλλει ἐκ βαθέων ὅτι, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἔχει ἀπόλυτον ἀξίαν. Διακηρύττει ὅτι τὰ παθήματα καὶ τὰ δεινὰ, ὁ σταυρός καὶ ὁ Γολγοθᾶς, δέν ἔχουν τὸν τελευταῖον λόγον. Δέν εἶναι δυνατόν νὰ θριαμβεύσουν οἱ σταυρωταὶ ἐπὶ τῶν τραγικῶν θυμάτων των. Εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὁ Σταυρός εὐρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῆς εὐσεβείας, δέν εἶναι ὅμως ἡ ἐσχάτη πραγματικότης, αὐτός πού ὀρίζει καὶ τὸ τελικόν σημεῖον προσανατολισμοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Τὸ οὐσιῶδες νόημα τοῦ Σταυροῦ εἶναι ὅτι ἀποτελεῖ ὁδὸν πρὸς τὴν Ἀνάστασιν, πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς πίστεως ἡμῶν. Ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς, οἱ Ὁρθόδοξοι ἀναφωνοῦμεν: «Ἰδοὺ γάρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ». Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι εἰς τὴν Ὁρθόδοξιαν, ἡ Ἀκολουθία τῶν Παθῶν δέν εἶναι καταθλιπτικὴ, ἀλλὰ σταυροαναστάσιμος, ἀφοῦ τὸ Πάθος προσεγγίζεται καὶ βιοῦται διὰ μέσου τῆς Ἀναστάσεως, ἡ ὁποία εἶναι «λύτρον λύπης». Διὰ τὸ Ὁρθόδοξον αἰσθητήριον, ἡ ἀμετάθετος σύνδεσις Σταυροῦ καὶ Ἀναστάσεως εἶναι ἀσυβίβαστος μέ κάθε μορφῆς

έσωτερικήν φυγήν εἰς μυστικισμούς ἢ εἰς ἓνα αὐτάρεσκον εὐσεβισμόν, οἱ ὅποιοι συνήθως εἶναι ἀδιάφοροι διὰ τὰ παθήματα καί τὰς περιπετείας τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τό κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως εὐρίσκεται, εἰς τήν ἐποχήν μας, ἐπίσης ἀντιμέτωπον τόσον μέ τήν ἀλαζονικήν αὐτοαποθέωσιν τοῦ συγχρόνου ἐκκοσμικευμένου, λογοκρατουμένου, πεπεισμένου διὰ τήν παντοδυναμίαν τῆς ἐπιστήμης, ἐαυτοκεντρικοῦ καί προσκεκολλημένου εἰς τὰ γεώδη καί πρόσκαιρα ἀνθρώπου, τοῦ ἀνθρώπου χωρίς πόθον τῆς αἰωνιότητος, ὅσον καί μέ τήν ἀπώθησιν συνόλου τῆς Ἑνσάρκου Θείας Οἰκονομίας καί τοῦ «σκανδάλου» τοῦ Σταυροῦ, ἐν ὀνόματι τῆς ἀπολύτου ὑπερβατικότητος τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀγεφυρώτου χάσματος οὐρανοῦ καί γῆς.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις, ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί, τιμώτατοι ἀδελφοί καί πεφιλημένα τέκνα ἐν Κυρίῳ, ἔμπλεοι τῆς πείρας τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, λαβόντες φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, ἐν παντί εὐχαριστοῦντες, τὰ ἄνω φρονοῦντες, ἔχοντες δέ ἐντεῦθεν ἤδη τόν ἀρραβῶνα καί τὰ ἐνέχυρα τῆς ἐσχατολογικῆς πληρώσεως τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἀναβοῶμεν, ἐν Ἐκκλησίᾳ, τό «Χριστός Ἀνέστη!», δεόμενοι ὅπως ὁ παθὼν, ταφείς καί ἀναστάς Κύριος καταυγάζῃ τὰς διανοίας, τὰς καρδίας καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν, κατευθύνῃ δέ τὰ διαβήματα ἡμῶν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν καί ἐνισχύῃ τόν λαόν Αὐτοῦ πρὸς μαρτυρίαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἀγάπης «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. α', 8), εἰς δόξαν τοῦ «ὑπὲρ πάν ὄνομα» ὀνόματος Αὐτοῦ.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βιη´
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστόν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.